

Healthier
Pennine Lancashire

NHS

East Lancashire Hospitals

NHS Trust

A University Teaching Trust

زندگی دے آخری دنوں وچ دیکھ بھال تے مدد

اک معلوماتی کتابچہ

دیکھ بھال تے مدد

Safe | Personal | Effective

زندگی دے آخری دنوں وچ

تعارف

ایہ کتابچہ کسی شخص دی زندگی دے آخری دنوں وچ دیکھ بھال کرن دے سلسلے وچ خاندانان تے دوسراں دے لئی معلومات فراہم کردی اے۔ اس وچ ان علامات دے بارے وچ معلومات شامل ہن جنہاں دا تجربہ ہو سکدا اے، دیکھ بھال تے مدد جیڑی دتی جا سکدی اے، تے کچھ سوالات جیڑے اس مشکل وقت وچ اکثر پوچھے جاندے ہن۔

مواد

- 3..... جدوں کوئی شخص مر ریا ہوے تے کی توقع کی جائے۔
- 3..... مشاہدات تے ادویات نوں روکنا
- 4..... علامات اور دیکھ بھال
- 4..... سانس لینے وچ تبدیلیاں
- 5..... سینے دی روغنیاں
- 5..... درد
- 5..... پریشانی تے بے چینی
- 6..... بیماری تے الٹی
- 6..... آنتیں۔
- 6..... مٹانہ
- 7..... کھانا پینا
- 8..... سرخچ پمپ دا استعمال کردے ہوئے دوائیاں دینا
- 8..... علامات نوں دور کرن دے لئی استعمال ہون آلی عام دوائیاں
- 10..... انفرادی خواہشات تے ترجیحات
- 11..... جذباتی، روحانی تے مذہبی ضروریات
- 12..... موت دے بعد دیکھ بھال
- 13..... اکثر پوچھے گئے سوالات
- 15..... پنجابی
- 15..... بنگالی
- 15..... لیٹھوئینین

جدوں کوئی شخص مر رہا ہوے تے کی توقع کی جائے۔

زندگی دے آخری دننا وچ انفرادی تجربات فرد توں فرد وچ مختلف ہو سکدے ہن۔ ایہ پیش گوئی کرنا بہت مشکل اے کہ بالکل کی ہوے گا۔ کچھ عام علامات تے اسباب ظاہر کر سکدے ہن کہ اک شخص زندگی دے آخری دننا وچ داخل ہو رہا اے۔ ایہ جاننا کہ کی توقع رکھنی اے پریشانی نوں دور کرن وچ مدد دے سکتی اے تے بہتر منصوبہ بندی دی اجازت دیندی اے۔

- او بہت زیادہ سو سکدے ہن تے زیادہ تر یا سارا دن بستر اپر آرام تے سوندے ہوئے گزار سکدے ہن۔ جاگنے دے دورانیے کم ہو سکدے ہن تے آخرکار انسان ہر وقت گہری نیند سو سکدا اے۔
- انان نوں نکلنے وچ دشواری ہو سکدی اے تے اوکھانا پینا نیں چاندے
- او منہ توں گولیاں یا دوانیاں لین دے لئی جدوجہد کر سکدے ہن۔
- او اپنی آنتاں یا مٹانے اپر کنٹرول کھو سکدے ہن۔
- او پریشانی یا بے چینی دے علامت دکھا سکدے ہن۔
- انان دی سانس بدل سکدی ہن تے بعض اوقات شور وی ہو سکدا اے۔
- او الجھن دا شکار ہو سکدے ہن یا پریشان ہو سکدے ہن۔
- او جذباتی ہو سکدے ہن تے روحانی سوالات کر سکدے ہن۔
- او اپنے اردگرد وچ دلچسپی کھو سکدے ہن تے لوکاں توں الگ ہو سکدے ہن۔

بہت سے لوکاں دے لئی، مرنا بہت پرامن اے۔ اسیں سمجھ سکدے ہن کہ کسی شخص نوں ان تبدیلیاں توں گزرتے دیکھنا بہت پریشان کن ہو سکدا اے۔ ایہ قدرتی طور اپر مرنے دے عمل دا حصہ اے تے اس دا لازمی مطلب ایہ نیں اے کہ او بے چین بن یا کسی پریشانی وچ بن۔

زندگی دے آخری دننا وچ کسی شخص دی دیکھ بھال کرن آلے ڈاکٹر یا نرسیں کسی وی تبدیلی دی جانچ کرن گے تے اس شخص نوں ہر ممکن حد تک آرام دہ تے باوقار بنان دے لئی ہر ممکن کوشش کرن گے۔

مشاہدات تے ادویات نوں روکنا

ہوسکتا اے کہ کوئی شخص کئی مہیناں یا سالان توں کچھ دوائیاں لے رہا ہوے تے جے او مزید مددگار نہ ہوں تے انان نوں روکن یا تبدیل کرن دی ضرورت پڑسکدی اے۔ ڈاکٹر تے نرساں نساں نال اس اپر گل کرن گے۔

معمول دے مشاہدات جیسے بلڈ پریشر دی نگرانی، خون وچ شوگر دی باقاعدہ پیمائش یا خون دے ٹیسٹ حن نیں کیتے جا سکدے ہن۔ زندگی دے آخری دنوں وچ ایہ انسان دے لئی فائدہ مند نیں ہو سکدے تے غیر ضروری تکلیف دا باعث بن سکدے ہن۔

علامات اور دیکھ بہال

سانس لینے وچ تبدیلیاں

سانس لین دا انداز بدل سکدا اے کیونکہ جسم سست ہو جندا اے۔ سانس تیز، اتلی یا گہری ہو سکدی اے تے سانسوں دے درمیان وقفہ ہو سکدا اے۔

جے سانس دی تکلیف دا سامنا کرنا پڑے تے آسان اقدامات ہن جیڑے مدد کرسکدے ہن۔ انوں وچ کھڑکی کھولنا، پنکھا استعمال کرنا یا پوزیشن تبدیل کرنا شامل ہو سکدا اے۔

مریض نوں مورفین (morphine) دی تھوڑی جی خوراک دی ضرورت پڑسکدی اے۔ مورفین (morphine) عام طور اُپر درد دے لئی دی جاندی اے لیکن اس نوں سانس دی تکلیف وچ وی استعمال کیتا جا سکدا اے تے ایہ بہت مؤثر ثابت ہو سکدی اے۔ ایہ جلد دے نیچے انجیکشن دے ذریعہ یا منہ توں دوا دے طور اُپر دتی جاسکدی اے۔

آکسیجن دی ضروریات دا دوبارہ جائزہ لیا جا سکدا اے تے ایہ کچھ مریضاں دے لئی مفید ہو سکدا اے، دوسراں دے لئی، آکسیجن دی مزید ضرورت نیں ہو سکدی اے۔

ہر کوئی اپنے سینے تے گلے وچ رطوبت (سیال) بناندا اے۔ جدوں کوئی شخص اپنی زندگی دے آخری دنن وچ ہوندا اے، تے اس دے کول موجود عام رطوبتاں نوں صاف نہیں کیتا جا سکدا تے او اس شخص نوں "سینے دار" بنا سکدا اے۔ ایہ ہوا دے راستوں وچ سیال دے جمع ہون دی وجہ توں اے۔

سانس لین وچ شور ہو سکدا اے، لیکن عام طور اہر اس شخص دے لئی پریشان کن نہیں ہوندا۔ درحقیقت، اس دا اکثر مطلب ایہ ہوندا اے کہ شخص بہت پر سکون اے۔ شخص دی پوزیشن نوں تبدیل کرن وچ مدد مل سکدی اے۔ عام طور اہر انجیکشن دے ذریعے دی جان آلی دوائیاں وی اس علامت نوں دور کرن وچ مدد کر سکدی ہن۔

درد

جیڑے لوک مر رہے ان سبب کی درد نہیں محسوس ہوتے گا۔ یہاں تک کہ جے شخص نوں گل کرن وچ مشکل ہوتے تے عام طور اہر ایہ دسنا ممکن اے کہ او تکلیف وچ ہن تے ڈاکٹر تے نرساں اس دی جانچ کر سکدے ہن۔

جے درد ہوتے تے ایہ جان کر تسلی ہوندی اے کہ اس توں نجات دے کئی طریقے ہن۔ پوزیشن وچ تبدیلیاں مدد کر سکدی ہن۔ لیکن، دوسراں دے لئی ایہ بہتر ہو سکدا اے کہ پوزیشن تبدیل نہ کرو۔ اس دا اندازہ انفرادی بنیاداں اہر کیتا جاوے گا۔ مارفین (morphine) جیسی دوائیاں کارآمد ہو سکدی ہن تے ضرورت پڑن اہر اس نوں منہ توں یا انجیکشن دے ذریعے دوا دے طور اہر دیا جا سکدا اے۔ جد تک انان دی ضرورت نہ ہو دوائیاں نہیں دی جاں گی۔

پریشانی تے بے چینی

قدرتی مرن دے عمل دے اک حصے دے طور اہر فرد الجھن دا شکار، پریشان یا بے چین ہو سکدا اے۔ کبھی کبھی وہم ہو سکدا اے۔ خاندان تے دوسراں دے لئی ایہ دیکھنا مشکل ہو سکدا اے، لیکن ان علامات نوں بہتر بنان دے لئی اقدامات کیتے جا سکدے ہن۔

اس توں ماحول نوں پرسکون تے خاموش رکھن وچ مدد مل سکدی اے تے اس شخص دا ہاتھ پکڑ کر تے اس توں گل کرکے نرمی توں یقین دلان وچ مدد مل سکدی اے۔

دوائیاں دستیاب ہن جیڑی ان علامات نوں دور کرن وچ مدد کر سکدی ہن۔ اس شخص دی دیکھ بہال کرن آلی ڈاکٹر تے نرساں کسی وی دوسری وجوہات دی جانچ کرن گے جیڑی تکلیف وچ حصہ لے سکدی ہن۔

بیماری تے الٹی

جدوں کوئی شخص زندگی دے آخری دنوں وچ ہوندا اے تے او بیمار محسوس کر سکدا اے۔ اس دی بہت سی ممکنہ وجوہات ہن جنہاں دا ڈاکٹر تے نرساں انفرادی بنیاداں اپر جائزہ لیں گے۔ جدوں او منتقل ہوندا اے تے او شخص بیمار محسوس کر سکدا اے یا کوئی بدبو بیماری دا باعث بن سکدی اے۔ انجیکشن دے ذریعے اس علامت نوں دور کرن وچ مدد دے لئی دوائیاں تجویز کیتی جا سکدی ہن۔

آنتیں۔

جیسے جیسے کوئی شخص کمزور ہوندا جندا اے تے اس دی حالت خراب ہوندی جاندی اے او اتنا مضبوط نیں ہوندا کہ ٹوائلٹ یا کموڈ استعمال کر سکے۔ اکثر آنتیں سست ہوجاندی ہن تے معمول دے مطابق کام نیں کرتی۔ کبھی کبھار، پٹھوں دی کمزوری دی وجہ توں، شخص اپنی آنتاں اپر قابو کھو سکدا اے۔ جے او بہت کمزور ہن تے بستر توں باہر نیں نکل پاندے تے پیڈ استعمال کیتے جا سکدے ہن۔

ڈاکٹراں تے نرساں دی طرف توں آنتاں دا اندازہ آرام تے سکون نوں برقرار رکھن دے مقصد توں کیتا جاوے گا۔ ایہ اس گل نوں یقینی بنا کر کیتا جا سکدا اے کہ آنتاں دی حرکت دے دوران مریض نوں تکلیف نہ ہو۔ جے او بے چین ہن تے درد دی دوا دی جا سکدی ہن۔ جے ضرورت ہوے تے آنتاں دے باقاعدہ پیٹرین نوں یقینی بنان دے لئی سپیوزٹری اپر غور کیتا جا سکدا اے۔

مٹانہ

جیسے کہ جسم قدرتی طور اپر سست ہو جندا اے انسان نوں پیشاب بہت کم یا نیں آندا تے پیشاب دا رنگ بہت گہرا ہو سکدا اے۔ کمزوری دی وجہ توں، کموڈ یا ٹوائلٹ تے اس شخص دی مدد کرنا بہت تکلیف دہ ہو سکدا اے۔ آرام تے سکون نوں برقرار رکھن دے لئی پیڈ پیش کیتے جاسکدے ہن۔

کچھ لوکاں دے لئی مٹانے توں پیشاب نکالنے دے لئی کیتھیٹر لگانا مہربان ہو سکدا اے۔ ایہ انان دی توانائی نوں محفوظ رکھے گا تے اس گل نوں یقینی بنائے گا کہ او باوقار تے آرام دہ رہیں۔ جے مناسب ہویا تے اس اپر خاندان تے دوسراں نال گل کیتی جاوے گی۔

کیتھیٹرز دا استعمال ایسے لوکاں دے لئی وی کیتا جا سکدا اے جنہاں دے پیشاب نوں برقرار رکھن دے آثار ہون، جیڑی تکلیف تے بے سکونی دا باعث بن سکدے ہن۔

زندگی دے آخری دنوں وچ انسان دی کھان پین دی ضرورت کم ہو جاندی اے۔ کچھ لوگ کھان پین دی تھوڑی مقدار لے سکدے ہن۔ دوسرے صرف رس دے گھونٹ پی سکدے ہن۔ کچھ شاید کچھ وی لین دی خواہش نہ کرن، یا اس دے قابل نہ ہون۔

جدوں کوئی شخص مرن دے قریب ہوندا اے، حالانکہ ایہ ممکن اے کہ رگن (IV) وچ یا جلد دے نیچے ٹپکنے دے ذریعے مواد دتا جاوے۔

(subcutaneous)، ایہ غیر یقینی اے کہ ایہ انان دی زندگی نوں بڑھائے گا یا انان نوں بہتر محسوس کرن وچ مدد کرے گا۔ ڈرپ دے ذریعے دتے جان آلے مواد دے خطرات تے ممکنہ فوائد ہر شخص وچ مختلف ہون گے۔ تسن دے پیارے دی دیکھ بھال کرن آلی ٹیم باقاعدگی توں اس دا جائزہ لے گی۔

منہ دی اچھی دیکھ بھال فراہم کرنا تے اس گل نوں یقینی بنانا کہ منہ صاف تے نم ہو۔ اس وچ مدد دے لئی جیل دیے جا سکدے ہن۔ اہل خانہ تے دیگر افراد جے چاہیں تے انان نوں اس شخص دا منہ صاف کرنا سکھایا جا سکدا اے۔ جے کوئی شخص پینے توں قاصر ہوے تے منہ تے ہونٹاں دی کثرت توں دیکھ بھال کیتی جائے۔

ایسے مریضاں دے لئی جیڑے مرن دے بہت قریب ہن، اس گل دا کوئی قطعی ثبوت نیں اے کہ ٹیوباں یا ڈریس دے ذریعے کھانا کھلانا زندگی نوں لمبا کردا اے یا انان دے معیار زندگی نوں بہتر بناندا اے۔ اس دے علاوہ، فیڈنگ ٹیوب ڈالنے توں متعلق خطرات تے ممکنہ تکلیف ہن۔

جے تسن نوں اس توں متعلق کوئی خدشات یا سوالات ہن تے براہ کرم کلینیکل ٹیم توں گل کرو۔

سرنج پمپ دا استعمال کردے ہوئے دوائیاں دینا

بعض اوقات اک چھوٹا پورٹیبل پمپ جسے سرنج پمپ کہا جندا اے تسان دے ڈاکٹر یا نرس دے ذریعہ ترتیب دتا جاسکدا اے۔ سرنج پمپ دا استعمال دوائیاں دی مستقل خوراک عام طور اپر 24 گھنٹے تک پہنچان دے لئی کیتا جندا اے تے اس وچ اک وقت وچ اک توں زیادہ دوائیاں ہوسکدی ہن۔

پیٹ یا بازو وچ جلد دے بالکل نیچے اک بہت چھوٹی سوئی ڈالی جاوے گی جس دے ذریعے دوائیاں دتی جان گئیاں۔

جے او شخص گھر پر اے، تے ڈسٹرکٹ نرس سرنج پمپ اپنے نال لائے گی۔ خاندان یا دوسراں نوں کیمسٹ توں کوئی وی دوائی لین دی ضرورت ہوگی۔ اس دا انتظام GP تے ضلعی نرسیں کرن گے۔

علامات نوں دور کرن دے لئی استعمال ہون آلی عام دوائیاں

Medicine	Reasons for Use	Notes
Morphine	Pain or breathlessness	Similar medicines may sometimes be used as an alternative such as Oxycodone or Fentanyl or Alfentanil
Midazolam	Agitation and restlessness	
Levomepromazine	Nausea and vomiting	Different anti-sickness medicines may be used depending on why a person is feeling sick.
Glycopyrronium	Secretions in the chest	Sometimes a degree of chest secretions may persist even when medicine is given.

استعمال ہون آلی کچھ دوائیاں آلسی یا دوسرے ضمنی اثرات دا سبب بن سکدی ہن۔ جے تسان نوں ممکنہ ضمنی اثرات دے بارے وچ کوئی خدشات ہن یا استعمال ہون آلی دوائیاں دے بارے میں مزید معلومات چاندے او تے برائے مہربانی نرسنگ تے میڈیکل اسٹاف توں گل کرو۔

زندگی کے آخری دنوں وچ دیکھ بھال دی جگہ

اس شخص یا انان دے خاندان دی خواہش ہو سکدی اے کہ مرتے وقت انان دی دیکھ بھال کتھے کی جانی چاہیے۔ ہو سکدا اے کہ کچھ لوکان نے اس بارے وچ اپنی خواہشات پہلے توں بتا دی ہو۔ ایہ ضروری اے کہ اسپس تسان نال اس بارے وچ گل کرن گے تے جتھے ممکن ہوے گا اسپس انان دی خواہشات نوں پورا کرنا چاہیں گے۔

جے ہسپتال وچ دیکھ بھال کیتی جاندی اے، تے اس شخص دا خاندان پلنگ دے پاس رہ سکدا اے۔ وارڈ دا عملہ تسان دے نال دستیاب سہولیات اپر گل کرے گا۔ تسان نوں مفت کار پارکنگ واؤچرز پیش کیے جاں گے۔ جے تسیں راتوں رات رکنا چاندے ہو تے اسان دے کول مہماناں دے بستری وی دستیاب بن۔

لوکان دی زندگی دے آخری دنن وچ انان دے اپنے گھر یا کیئر ہوم وچ وی دیکھ بھال کیتی جا سکدی اے۔ جے ایہ فیصلہ کیے جان دے وقت او شخص ہسپتال وچ اے، تے ڈاکٹر تے نرساں اس شخص نوں جلد از جلد گھر پہنچان دے لئی انتظامات کرن گے۔ ڈسٹرکٹ نرساں نوں انان دے گھر جان دا انتظام کیتا جاوے گا۔ ڈسٹرکٹ نرساں دستیاب بن تے کسی ہنگامی صورت حال وچ دن یا رات انان توں رابطہ کیتا جا سکدا اے۔ کمیونٹی وچ دیگر خدمات دستیاب ہو سکدی ہن بشمول ہاسپیس ایت ہوم (Hospice at Home) تے کمیونٹی اسپیشلسٹ پیلیٹیو کیئر نرسیں (Community Specialist Palliative Care Nurses)۔ GP تے آؤٹ آف آورز GP سروس گھر اپر یا کیئر ہوم وچ وی دیکھ بھال وچ معاونت کردی اے۔

کچھ حالات وچ ہاسپیس دی دیکھ بھال وی فراہم کی جا سکدی اے۔ وارڈ یا کمیونٹی ٹیم مناسب طور اپر تسان دے مقامی ہاسپیس نوں ریفرل کر سکدی اے۔

زندگی دے آخری ایام وچ سہارا

ایسٹ لنکاشائر NHS ٹرسٹ (At East Lancashire NHS Trust) وچ اسان دے کول زندگی دا خاتمہ تے سوگوار ماڈل اے جس نوں CARE ماڈل کہندے بن۔ اسان دے ماڈل دا مقصد کسی دی زندگی دے آخری دنن وچ وقار، احترام تے ہمدردی نوں فروغ دینا تے بہترین سوگوار دیکھ بھال فراہم کرنا اے۔

اسیں عملے نوں CARE ماڈل استعمال کرن دی ترغیب دیندے بن:

C - حساس طریقے توں بات چیت کرنا

- A - انتخاب دی پیشکش تے انفرادی دیکھ بھال نوں فروغ دین دے لئی سوالات پوچھنا
- R - خواہشات دی نشاندہی کرکے تے جتھے ممکن ہوے سہولت فراہم کرکے جواب دینا
- E - مریضاں تے پیاروں دے نال مشغول ہونا یقینی بنان دے لئی کہ سب نوں تعاون کا احساس ہو۔

زندگی دا خاتمہ تے سوگوار ٹیم (End of Life and Bereavement Team)

ایہ ٹیم اس شخص تے انان دے پیاراں نوں انان دی زندگی دے آخری دنن تے گھنٹاں وچ مدد فراہم کرن دے نال نال سوگواراں نوں جذباتی مدد فراہم کردی اے۔ ٹیم ہفتے وچ 7 دن دستیاب رہندی اے۔

اسپیشلسٹ پالیٹیو کیئر ٹیم (Specialist Palliative Care Team)

ایہ ٹیم پیچیدہ ضروریات آلیے مریضاں دے لئی ماہر معاونت فراہم کردی اے مثلاً بے قابو علامات جیسے درد۔ ٹیم پیر تا جمعہ دستیاب اے۔

انفرادی خواہشات تے ترجیحات

ہر فرد تے انان دے خاندان دی مختلف ضروریات تے خواہشات ہون گی جدوں او مر رہے ہوں گے جے تسان دے لئی کوئی خاص اہمیت اے تے براہ کرم اس بارے وچ نرسنگ اسٹاف توں گل کرو۔ جے او شخص ہسپتال وچ اے، جے ایہ ممکن ہوے تے اس وچ سائیڈ روم دی رازداری شامل ہو سکتی اے۔

براہ کرم بلا جھجک نرساں نوں کمرے توں ناپسندیدہ سامان ہٹان دے لئی کہو تاکہ ایہ یقینی بنایا جا سکے کہ تسیں ماحول نوں مزید ذاتی بنا سکدے ہو۔ تسیں اس شخص دے اپنے نائٹ ویئر، کمبل یا ڈریسنگ گاؤن لا سکدے او۔ کچھ خاندان تے دوسرے نرساں نوں آرام تے دیکھ بھال دے نال مدد کرن وچ شامل ہونا چاہندے ہن۔ جے تسیں ایسا کردے او تے، نرساں نوں دسو۔

جذباتی، روحانی ۽ مذہبی ضروریات

جدوں اسیں یا اسان دے کسی جانے آلے دی موت ہو رہی اے، تے ہو سکدا اے کہ اسان نوں کسی توں گل کرن توں او مد د مل سکدی اے جس دی اسان نوں ضرورت اے۔

اکثر، ایہ مد د خاندان تے دوستان دی طرف توں ملدی اے لیکن بعض اوقات ایہ کسی ایسے شخص توں گل کرن وچ مد د کردا اے جیڑا خود مختار اے۔

اس مشکل وقت وچ، لوگ اپنی مذہبی، روحانی، ثقافتی یا جذباتی ضروریات نوں پورا کرنا چاہندے ہن۔ ہسپتال دے چیپلین قابل رسائی تے غیر فیصلہ کن ہوندے ہن تے ہسپتال وچ مریضوں، خاندانوں تے دیگر لوکاں نوں مد د فراہم کرن دے لئی دن دے 24 گھنٹے، ہفتے دے 7 دن دستیاب ہوندے ہن۔

جے کسی شخص نوں گھر وچ روحانی یا مذہبی خدشات لاحق ہن، تے نرساں انان دی مد د دے لئی مقامی گرجا گھروں تے مناسب مذہبی گروپاں توں رابطہ کر سکدی ہن۔

مخصوص فرقوں تے دستیاب مد د دے بارے وچ مزید معلومات دے لئی، براہ کرم چیپلینسی ڈیپارٹمنٹ توں 01254 733632 اپر رابطہ کرو۔

اہل خانہ جانی پہچانی آوازیں ریکارڈ کرنا چاہندے ہن جیسے کہ بچے، پوتے پوتی یا خاندان دے ممبران جیڑے موجود نیں ہو سکدے، یا تو گانا گا رہے ہوں یا اس شخص توں گل کر رہے ہوں۔ پسندیدہ موسیقی بجانا وی سکون بخش ہو سکدا اے۔

بچیاں نوں اپنے پیارے نوں الوداع کہنے دے لئی آنے دے لئی بہت خوش آمدید کہا جندا اے۔

جے تسیں میمنٹو لینا چاندے او، جیسے ہینڈ پرنٹ، بالان دا لاک، تے نرسنگ سٹاف اس وچ تسناں دی مد د کر سکے گا۔

موت دے بعد دیکھ بھال

تساں دے کسی قریبی شخص دی موت بہت اہم اے تے ہر کوئی صورتحال اپر بہت مختلف ردعمل ظاہر کردا اے۔ کسی شخص دی موت دے بعد اس نوں ڈاکٹر یا نرس دیکھن گے۔ نرسنگ دا عملہ اس دے بعد مردہ خانے وچ لے جان توں پہلے اس شخص دی دیکھ بھال نوں یقینی بنائے گا۔

نرساں پوچھن گیاں کہ کیا خاندان وچ کوئی اس دیکھ بھال (دھونے/ٹریسنگ) وچ مدد کرنا چاہندا اے۔

مردہ خانے وچ مریضاں دی عیادت ممکن اے تے انتظامات کیتے جاسکدے ہن۔ برائے مہربانی نرسنگ اسٹاف توں مشورہ طلب کرو۔

جے اس شخص دی موت گھر اپر یا نگہداشت دے گھر وچ ہوئی اے، تے اس نوں انان دے جی پی یا نرس دیکھن گے جیڑی اس گل نوں یقینی بنان گے کہ تساں دی پسند دے جنازے دے ڈائریکٹرز دے کول جان توں پہلے اس شخص دی دیکھ بھال کی جاندی اے۔

کیا تساں دی موت دے بعد کوئی روحانی، ثقافتی یا عملی خواہشات ہن، جیسے کہ تدفین یا آخری رسومات دے لئی فوری رہائی، اس اپر گل کیتی جاسکدی اے تے جتھے وی ممکن ہو اس شخص دی ضروریات پوری کیتی جاسکدی ہن۔

اس دا مقصد مرن آلے شخص تے انان دے خاندان تے دوسراں دی ثقافتی تے مذہبی ضروریات تے ذاتی ترجیحات دے لئی حساس نگہداشت فراہم کرنا ہوئے گا۔

اکثر پوچھے گئے سوالات

جے میرا رشتہ دار بہتر ہو جائے تے کی ہوےگا؟

کبھی کبھار کسی شخص دی حالت بہتر ہو سکتی اے۔ جے کوئی شخص بہتر ہو جندا اے، تے اس دی دیکھ بھال کرن آلے ڈاکٹراں تے نرساں دی طرف توں اس نوں درکار نگہداشت دا دوبارہ جائزہ لیا جاوے گا۔ دیکھ بھال تے علاج دے بارے وچ تساں دے نال تبادلہ خیال کیتا جاوے گا۔

میرے پیارے دے ذاتی سامان دا کی ہوےگا؟

قریبی رشتہ دار ذاتی سامان لے سکتے ہن۔

میں بچیاں نوں کی کہنا؟

مرنے آلے شخص دے بارے وچ بچیاں توں گل کرنا مشکل ہو سکتا اے تے جو تسیں انان نوں کہنے ہو اکثر انان دی عمر اپر وابستہ ہوندا اے عام طور اپر بچیاں دے نال زیادہ توں زیادہ ایماندار ہونا بہتر اے۔

ایہ تکلیف دہ تے مشکل ہو سکتا اے، لیکن اس توں بچیاں نوں موت دے بعد چیزاں توں کچھ بہتر طریقے توں نمٹنے وچ مدد مل سکتی اے۔

جے او شخص بگڑ جائے تے میں آس پاس نہ ہون تے کی ہوےگا؟

جے تسیں اس وقت آس پاس نیں ہوندے جدوں او شخص بگڑ جائے تے وارڈ وچ نرساں تساں نوں اطلاع دین دے لئی کال کرن گی جیسا کہ تسیں اندر آنا چاہو گے۔ نرساں انان دا قریب توں مشاہدہ کرن گی تے تساں دے وہاں پہنچنے تک انان نوں تسلی دین گی۔ جے او شخص گھر پر اے تے کسی نوں ہر وقت اس دے نال گھر وچ رہنے دی ضرورت ہوےگی۔

کیا او شخص اسان نوں سن سکدا اے یا بت چیت کر سکدا اے چاہے او گہری نیند وچ ہی کیوں نہ ہوئے؟

ایہ مختلف ہو سکدا اے۔ کچھ لوگ ہاتھ نچوڑ کر بات چیت کردے ہن جدوں تک کہ او ایسا کرن وچ بہت کمزور نہ ہوں۔ کچھ اب وی تھوڑا سا بات چیت کرن دے قابل ہو سکدے ہن۔

جیسے جیسے انان دی حالت مزید بگڑتی اے، او کم بات چیت کر سکن گے۔ سننے دا احساس کافی مضبوط احساس اے تے دوستان تے خاندان آلوں دی واقف آوازاں سننا انان دے لئی تسلی بخش ہو سکدا اے۔

کیا بہتر اے کہ انان نوں آرام کرن دیں تے اس شخص نوں پریشان نہ کریں؟

عام طور اپر انان دے لئی پرسکون، خاموش ماحول نوں یقینی بنانا بہتر اے۔ نرساں تسان دے پیارے دے لئی سائیڈ روم تلاش کرن دی کوشش کر سکدی ہن۔ تاہم، ایہ ہمیشہ ممکن نیں اے، اس لئی اک پرسکون وارڈ دے ماحول نوں یقینی بنان دے لئی جتنا ممکن ہوے گا کیتا جاوے گا۔

جے او گھر وچ ہون تے زیادہ توں زیادہ پرسکون ماحول بہتر اے۔

جے تسان دے مزید سوالات یا خدشات ہن تے براہ کرم رابطہ کرو:

وارڈ/کمیونٹی ٹیم: .....

رابطہ نمبر: .....

تسان دے رشتہ دار/دوست دی دیکھ بھال دا نمہ دار کنسلٹنٹ GP اے:

.....
.....

جے توانوں ایہ دستاویز متبادل زبان تے فارمیٹ وچ چاہی دی اے، مہربانی کر کے رابطہ کرو: ٹیلی فون: 01254 732652

پولش

W celu otrzymania tego **dokumentu** w innym formacie lub języku, prosimy o kontakt z

پنجابی
ਜੇਤੂਸ ੀਂਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਲਕਿ ਫਾਰਮੈਟ ਜੀਭਾਸਾ ਕਵਿੱਚ ਲੈੜ ਦੀ
ੇਹੇ, ਤੀਂ ਕਿਰਿ ਿਰਿਸੁੰਿਰਿ ਿਰ

اردو
اگر آپ کو اس دستاویز کی ایک متبادل شکل (فارمیٹ) یا زبان میں ضرورت ہے تو براہ
مہربانی رابطہ کریں

بنگالی
আপনি যদি এই প্রচারপত্রটি অথবা আারর বা অথবা ভাষায়
চাি, তাহলে কযাগারযাগ ররবি

رومینی
Dacă aveți nevoie de acest document într-un format sau limbă alternativă,
vă rugăm să contactați

لیتھوئینی
Norint gauti šį **dokumentą** kitu formatu ar kita kalba, prašome susisiekti su
mumis

مصنف: زندگی کا خاتمہ اور بیرومنٹ کیئر ٹیم
پیداوار دی تاریخ: دسمبر 2022
جانزے دی تاریخ: دسمبر 2024
شماره نمبر/ورژن: ورژن 2
دستاویز دا شناختی نمبر: EOL-002-کیئر اینڈ سپورٹ
زندگی دے آخری ایام 2022